

Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere

MUISTUTUS

Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere

Luonto-Liiton Hämeen piiri
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere

Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry
PL 482
33101 Tampere

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
kirjaamo@tampere.fi
PL 487
33101 Tampere

Dnro: TRE:7100/10.02.01/2014

Muistutus Hallila, Hervanta, Korkinmäki, Lukonmäki, Muotiala, Turtola, katu-, virkistys-, liikenne- ja erityisalueita sekä kaupunginosien välistä rajaa, Messukylän kylän tilaa rn:o 1:57, raitiotie, uusi asemakaava ja asemakaavan muutos, asemakaavaan nro 8604

Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys, Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri, Luonto-Liiton Hämeen piiri ja Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys kiittävät mahdollisuudesta muistutuksen jättämiseen asemakaavaehdotusta koskien.

Kaavaselostuksen virheet liito-oravayhteistyöryhmästä

Kaavaselostuksen sivulla 7 mainitaan, että Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys on osallistunut liito-oravayhteistyöryhmään yhdessä Tampereen kaupungin, Villi Vyöhykkeen ja ELY-keskuksen edustajien kanssa. Yhteistyöryhmässä ei ollut ELY-keskuksen edustajia, vaan Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan luonnonsuojelupiirin edustus.

Yhteistyöryhmää käsittelevässä kappaleessa kerrotaan, että ”Hallilan rooli kulkuyhteysverkostossa on osoittautunut vaatimattomaksi ja ruokailu- ja levähdysalue pieneksi jo ennen raitiotien rakentamissuunnitelmia alueen halki.” Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ja Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri eivät ole tätä mieltä. Yhdistykset vaativat, että kohta poistetaan kaavaselostuksesta, koska se vähättelee Hallilan liito-oravametsän merkitystä ja on osaltaan oikeuttamassa liito-oravan elinympäristöjen hävittämistä alueelta.

Liito-orava

Alueella pesivän liito-oravan (*Pteromys volans*) lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on EU:n luontodirektiivin ja luonnonsuojelulain nojalla ehdottomasti kielletty. Yhdistykset pitävät valitettavana, että Tampereen kaupunki on suunnitelmiansa muuttamisen sijaan päättänyt alueella poikkeuslupamenettelyyn luonnonsuojelulaista.

Tampereen kaupungille myönnetyn poikkeusluvan turvin liito-oravan kulkuyhteydet Solkimäen/Lukonmäen ja Lahdesjärven liito-oravapopulaatioiden välillä katkeavat Hallilaan tehtävän 60 metriä leveän hakkuuaukon ja Kanjonin sillan rakennustyön vuoksi. Tämän seurauksena edellä mainittujen populaatioiden vahvistaminen esimerkiksi pöntötyksillä on tarpeen. Populaatioiden vahvistaminen edellyttää myös, että ensi keväänä nähtäville asetettavassa kantakaupungin yleiskaavaehdotuksessa Lahdesjärven rannalle aiemmin osoitettu virkistykseen ja asumisen sekoittunut alue muutetaan pelkäksi virkistysalueeksi.

Tampereella tarvitaan kaava-alueet ylittävää liito-oravastrategiaa, jossa esimerkiksi raitiotien rakentamisesta aiheutuvat vahingot liito-oravapopulaatioiden elämälle huomioidaan täysimääräisesti ja laajemmin kuin nyt on tehty. Esimerkiksi raitiovarikon rakentaminen suunnitellulle alueella saattaa katkaista yhteydet myös Solkimäen/Lukonmäen ja Hervantajärven liito-oravapopulaatioiden välillä. Näin ollen myös Hervantajärven liito-oravapopulaatiota on vahvistettava esimerkiksi pöntötyksillä ja luopumalla kaupunginvaltuustossa hyväksytyyn Hervantajärven asemakaavan mukaisesta rakentamisesta.

Kaava-aluetta on laajennettu niin sanotun kompensaation hengessä Lukonmäen puolelle, mutta mitään arviointeja liito-oravien suotuisan suojelutason säilymisestä ei tehdä, eikä hävitettävää aluetta verrata Lukonmäen alueeseen, tai esitetä vertailuun sopivia ehtoja. Nyt näyttää siltä, että tätä niin sanottua kompensaatiota on tehty vain kaavamerkintöjen tasolla, mutta käytännössä liito-oravalle soveltuvien elinympäristöjen määrä vähenee merkittävästi.

Elinympäristöä on mahdollista saada lisää istuttamalla liito-oravalle soveltuvaa puustoa Suutalankadun ja Suutalanraitin väliselle suojaviheralueelle ja Hallilanraitin länsipuolella olevalle suojaviheralueelle. Kyseiset istutettavat alueet on merkittävä asemakaavakarttaan s16-kaavamerkinnöillä. Nämä toimet eivät tietenkään riitä korvaamaan (engl. compensate) tehtyä hävitystä, mutta ne ovat lieventäviä toimia Hallilan liito-oravapopulaatiota uhkaavan tuhon edellä.

Linnusto ja saukko

Kaavaluonnoksessa ei käsitellä riittävästi raitiotien ympäristövaikutuksia suunnittelualan pohjoisosassa olevaan Suutalanahteeseen, jossa esiintyy talvisin vaarantunut (VU) koskikara (*Cinclus cinclus*) sekä kesäisin satakieli (*Luscinia luscinia*), mustapääkerttu (*Sylvia atricapilla*), viitakerttunen (*Acrocephalus dumetorum*), pikkutikka (*Dendrocopos minor*) ja kultarinta (*Hippolais icterina*). Myös direktiivilaji saukko (*Lutra lutra*) käyttää aluetta vakituisena kulkureittinään.

Raitiotien rakentamisen yhteydessä Vihiojan ylitse rakennetaan raitiotiesilta ja Vihiojan uomaa siirretään. Yhdistykset vaativat, että alueelle tehdään saukkoselvitys, jotta luonnonsuojelulain ja EU:n luontodirektiivin suojelema lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä kulkureitit olisivat selvillä ennen uoman siirtämistä. Lisäksi uoman siirtäminen on ajoitettava vuoden vähävetisimpään aikaan eli helmikuulle.

Etelämpänä Vackerinpuistossa lintulajeina esiintyvät pyy (*Tetrastes bonasia*), tiltalti (*Phylloscopus collybita*), sirittijä (*Phylloscopus sibilatrix*), vaarantunut (VU) hömötiainen (*Parus montanus*) ja pyrstötiainen (*Aegithalos caudatus*). Viheralueen supistaminen raitiotien pysäkkiin liittyvällä

rakentamisella vaarantaa edellä mainittujen lintulajien esiintymän. Tampereen linnustolle tärkeiden lähimetsien ja pusikoiden raivaaminen on mennyt jo liian pitkälle, sillä lintujen suojansaanti ja pesintämahdollisuudet ovat heikentyneet paikoittain merkittävästi. Asemakaavan hyväksymisen yhteydessä on esitettävä myös hulevesirakenteet sisältävät metsäsuunnitelmat, jotka huomioivat alueella elävien eläinlajien esiintymisen myös raitiotien rakentamisen jälkeen.

Tampereella 12.12.2016

Jari-Pekka Tamminen
puheenjohtaja
Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry

Anna Kantelinen
sihteeri
Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry

Larissa Heinämäki
puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Juho Kytömäki
sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry

Laura Haikonen
puheenjohtaja
Luonto-Liiton Hämeen piiri

Heini Ojala
hallituksen jäsen
Luonto-Liiton Hämeen piiri

Jukka T. Helin
puheenjohtaja
Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry

Teemu Rajalammi
sihteeri
Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry